

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-357/23-S

Název	Základní škola a mateřská škola Kostelní Hlavno, okres Praha-východ
Sídlo	294 76 Kostelní Hlavno 97
E-mail	jana.tremlova@zskostelnihlavno.cz
IČO	75 002 264
Identifikátor	600 048 985
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Tremlová
Zřizovatel	obec Kostelní Hlavno
Místo inspekční činnosti	Kostelní Hlavno 97
Inspekční činnost na místě	20., 22. a 23. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Kostelní Hlavno, okres Praha-východ (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Jedná se o vesnickou neúplně organizovanou školu pouze s prvním stupněm základního

vzdělávání poskytovaného žákům ve čtyřech třídách, z nichž dvě věkově homogenní jsou pro žáky 1. a 3. ročníku a další dvě věkově heterogenní jsou nevhodně složené ze žáků 2., 4. a 5. ročníku (jedna třída pro žáky 2. a 5. ročníku a druhá třída pro žáky 4. a 5. ročníku).

K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělává 72 žáků (nejvyšší povolený počet 80 žáků školy je naplněn cca z 90 %), dlouhodobě počet žáků školy mírně narůstá. Mezi nimi je sedm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž jeden má individuální vzdělávací plán. Dále škola eviduje tři žáky s odlišným mateřským jazykem (dále OMJ), jednoho z nich s jazykovou bariérou.

Nejvyšší povolený počet 43 dětí mateřské školy je k termínu inspekční činnosti využit z 98 %. Pro 17 dětí je vzdělávání povinné, dvě z nich mají odklad povinné školní docházky. Mateřská škola vzdělává dvě děti s OMJ, jedno z nich s jazykovou bariérou.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je uskutečňováno ve dvou odděleních s aktuálním počtem 47 účastníků, její naplněnost (50) dosahuje cca 94 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla do funkce jmenována s účinností od srpna 2022. Koncepce školy obsahuje jednotlivé cíle ze všech podstatných oblastí její činnosti. Dílčí cíle jsou měřitelné a reálně naplnitelné. Dochází tak k jejich postupné realizaci. Struktura a organizace řízení odpovídají podmínkám i velikosti školy. Ředitelka určila dvě zástupkyně – jednu pro základní školu a druhou pro mateřskou školu, které mají ve své působnosti delegované úkoly a činnosti. Ve spojení s činností metodického sdružení pro první stupeň základní školy a mateřskou školu je tak nastavena převážně funkční řídicí hierarchie školy, která se pozitivně odráží spíše v zajišťování organizačně-administrativních záležitostí školy než při řízení jejího výchovně-vzdělávacího procesu. Vedení školy realizuje pouze částečně účinné hospitace, jejichž četnost není vzhledem k velikosti školy vysoká a je třeba je cíleně zaměřit zejména na méně zkušené a erudované pedagogy v základní i mateřské škole. Nižší efektivita kontrolní a hodnotící činnosti se projevuje nedostatky při vzdělávání v základní škole, tj. např. v neefektivní realizaci výuky předmětu speciálně pedagogické péče nebo v nevhodně nastaveném rozvrhu pro žáky 5. ročníku, v organizaci předškolního vzdělávání a v neúčelně prováděné pedagogické diagnostice dětí.

Positivem školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) je prostřednictvím disponibilních hodin posílení zejména výuky českého jazyka a matematiky, což se příznivě odráží v průběžných výsledcích vzdělávání některých žáků. Povinné školní kurikulum je vhodně doplněno dalšími školními i mimoškolními aktivitami žáků.

Přenos informací směrem k zákonným zástupcům dětí a žáků je vhodně nastaven, spolupráce se účinně rozvíjí při pravidelných schůzkách i osobních jednáních. Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola dostatečně prezentuje na svých aktualizovaných webových stránkách, třídních schůzkách i nástěnkách. Škola vhodně rozvíjí sounáležitost i se svým zřizovatelem a regionem.

Od poslední inspekční činnosti početně mírně rozšířený a částečně obměněný pedagogický sbor je složen z deseti učitelů včetně ředitelky v základní a mateřské škole, jedné asistentky pedagoga v základní škole a dvou vychovatelek školní družiny. Školní poradenské pracoviště v základní škole tvoří výchovná poradkyně a školní metodik prevence (oba bez absolvování specializačního studia). Ve vzájemné spolupráci komunikují se školskými poradenskými zařízeními, koordinují poskytování podpurných opatření,

vyhodnocování jejich efektivity však není důsledné. Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Dvě učitelky základní a jedna učitelka mateřské školy postrádají odbornou kvalifikaci, kterou si aktuálně nedoplňují příslušným studiem. Absence požadované odborné kvalifikace měla částečně negativní vliv na úroveň poskytovaného základního vzdělávání. Ředitelka se aktivně snaží získat kvalifikované pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vychází z potřeb školy i zájmu pedagogů. DVPP je zaměřeno na zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání spíše v základní škole, ale již méně na podporu předškolního a zájmového vzdělávání.

Materiální podmínky umožňují vzdělávání podle příslušných ŠVP. Od minulé inspekční činnosti došlo k mírnému zlepšení zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií (dále ICT) – byla dovybavena počítačová učebna. Dále byla provedena rekonstrukce žákovského sociálního zařízení. Ve srovnání s minulou inspekční činností byla z důvodu navýšení počtu žáků školy tělocvična přebudována na kmenovou učebnu. Pro výuku tělesné výchovy převážně v zimním období škola využívá nevyhovující sportovní sál místního sportovního klubu. Přetrvává absence vhodnějších prostor pro sborovnu pedagogů a samostatné místnosti pro činnost školní družiny, přestože ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem usiluje o změnu tohoto nepříznivého stavu.

Škola disponuje dostatečným množstvím kvalitních pomůcek pro vzdělávání, které jsou většinou účelně využívány. Přidělené finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek pro vzdělávání, tedy do vybavení potřebným zařízením a školními pomůckami i do DVPP.

Žáci, děti i účastníci zájmového vzdělávání jsou seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. V případě vzniku úrazu jsou následně opětovně poučeni o pravidlech bezpečného chování. Tato praxe je dostatečně účinná, míra školní úrazovosti je nízká. V době inspekční činnosti byly dohledy o přestávkách pedagogy prováděny, budova byla zajištěna proti vstupu cizích osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými pozitivními vlastnostmi výuky hospitované v základní škole bylo esteticky podnětné a motivační prostředí, příjemná a klidná atmosféra, pracovní charakter hodin a vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky.

Organizace základního vzdělávání byla během inspekce jen částečně správně nastavena, ne zcela respektovala podmínky školy. Při výuce učitelé směřovali ke konkrétním cílům vycházejícím převážně z ŠVP ZV, žáky pro společnou práci vhodně motivovali. Nejčastěji využívali ne vždy efektivní frontální výuku kombinovanou s řízeným rozhovorem, jen v části vyučovacích hodin podporovali rozvoj součinnosti žáků při práci ve skupinách či dvojicích. Žáci v nižších ročnících byli vhodně vedeni ke správnému sezení a psychohygieně čtení a psaní. Mezi klady patřilo účelné využívání digitální techniky převážně učiteli, méně již žáky. Pedagogové téměř nediferencovali výuku a nezadávali úkoly s ohledem na vzdělávací potřeby žáků. Podpora žáků se ŠVP byla nejvíce patrná tam, kde působila asistentka pedagoga. Většina vyučujících žákům poskytovala bezprostřední zpětnou vazbu k jejich výkonům, žáci nebyli vždy vedeni k sebehodnocení či vzájemnému vrstevnickému hodnocení. Občas se při výuce negativně projevila menší odborná erudice a zkušenost pedagogů.

Předškolní vzdělávání v obou třídách příznivě ovlivňovalo přívětivé klima, provázené vstřícným přístupem zaměstnanců k dětem. Učitelky komunikovaly s dětmi přátelsky, vedly

je ke vzájemnému respektu a ohleduplnosti, čímž podporovaly jejich sociální kompetence. Časté pochvaly, povzbuzování a zařazování prvků formativního hodnocení účinně posilovaly jejich sebedůvěru. Děti měly dostatek času pro hry, které mohly dle svého zájmu a tempa rozvinout i dokončit.

Učitelky při plánování předškolního vzdělávání vycházely z integrovaných bloků uvedených v ŠVP pro předškolní vzdělávání, ojediněle z poznatků pedagogické diagnostiky dětí. Dětem byly nabízeny účinné didaktické, tvořivé a tematicky zaměřené činnosti, které korespondovaly s aktuálním tématem a byly pro děti inspirující. Děti se s chutí zapojovaly a projevíly žádoucí soustředění i počátky herní kooperace. Měly dostatek prostoru k pohybu. Společně s pravidelně zařazovanými tělovýchovnými chvilkami a zdařilými zdravotními cviky tak docházelo k potřebnému rozvoji tělesné zdatnosti. S dětmi v povinném vzdělávání a s odloženou povinnou školní docházkou byly realizovány zajímavé aktivity podporující školní připravenost zaměřené na rozvoj hrubé a jemné motoriky, myšlení, řeči, smyslového vnímání, matematické a čtenářské pregramotnosti apod.

Větší část řízených činností, které neefektivně převažovaly nad spontánními, byla realizována frontálně, což nebylo vždy účelné vzhledem k naplňování vzdělávacích cílů. V jedné třídě nebyl uplatňován pedagogický styl, který počítá s aktivní spoluúčastí dítěte. Organizace dne vycházela z časově vymezeného a pravidelného střídání činností. V režimových momentech vznikaly přechodem dětí na stravování do jídelny a častým řazením dětí do zástupu nežádoucí prostoje.

Systematicky byly upevňovány hygienické návyky a sebeobsluha. Při stolování byly děti cíleně vedeny k samostatnosti v sebeobsluze i udržování čistoty. Děti správně používaly příbor, mladším dětem pomáhaly učitelky s posilováním již získaných návyků a dovedností. Odpolední odpočinek dětí zohledňoval individuální potřebu spánku. Dětem, které neusnuly, byly správně nabízeny klidné aktivity mimo lůžko. Nápoje k dodržování pitného režimu využívaly děti dle svých potřeb. Při pobytu venku učitelky dbaly na bezpečnost dětí a jejich dostatečné pohybové vyžití.

Činnosti školní družiny naplňují cíle ŠVP, jsou vhodně zaměřené na rozvoj osobnostních a sociálních dovedností účastníků a individuálních zájmů. Pestrá škála činností jednotlivých tematických okruhů účelně zohledňuje individuální možnosti účastníků a pozitivně se odráží v jejich výsledcích. Vhodně zařazené pohybové činnosti nenásilně podněcovaly účastníky k zájmu o zvyšování tělesné aktivity a zájmu o sport.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně využívá různé zdroje pro posuzování kvality v hlavních oblastech své činnosti včetně výsledků vzdělávání (např. ojedinělá hospitační činnost vedení školy, projednávání výsledků vzdělávání žáků v pedagogické radě). Dalším hodnotným nástrojem jsou mezinárodní externí srovnávací testy TIMSS 2022 pro 4. ročník. Škola při posledním šetření dosáhla v matematice i v přírodovědě lepší průměrné úspěšnosti svých žáků než průměr v ČR. Ve školním roce 2021/2022 škola absolvovala výběrové zjišťování výsledků žáků z českého jazyka (průměrná úspěšnost žáků škol je 66 %), dovedností usnadňujících učení (průměrná úspěšnost žáků školy je 49 %) a matematiky (průměrná úspěšnost žáků školy je 49 %). Vedení školy výše uvedené výsledky registruje a informuje o nich učitele i žáky, ale dosud s nimi dále účinně nepracuje tak, aby docházelo ke kvalitativnímu zlepšování výsledků žáků školy.

Z analýzy prospěchu v posledních dvou školních rocích plyne, že převažuje hodnocení stupněm prospěchu „výborný“ a „chvalitebný“, méně častý je stupeň prospěchu „dobrý“.

Žáci ohrožení školním neúspěchem se objevují jen zcela výjimečně. Dosahované vzdělávací výsledky většiny žáků se ŠVP odpovídají očekávaným výstupům ŠVP ZV, jen menší část z nich prospívá s vyznamenáním. V některých případech však poskytování podpůrných opatření, např. individuální podpora a vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, nebylo pro tyto žáky zcela účinné a jejich vyhodnocování nebylo efektivní. Škola také připravuje žáky ke vzdělávání na druhém stupni základní školy, příp. na nižším stupni víceletého gymnázia.

Aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování jsou realizovány průběžně v rámci výuky, formou jednorázových projektů, besed a spolupráce s externími organizacemi. Během inspekční činnosti bylo patrné, že škola klade důraz na dodržování nastavených pravidel chování a komunikace. Chování žáků je většinou dobré, snížené známky z chování nebyly v posledních dvou školních letech zaznamenány. Ukládaná kázeňská opatření jsou účinná. Příležitostí ke zlepšení je však udělování pochval pro vyšší motivovanost žáků ke školní práci.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně a většina se aktivně zapojovala do činností. Mezi sebou i s dospělými komunikovaly bez zábran, dodržovaly základní pravidla společenského chování. Přiměřeně věku umí vést rozhovor, sdělují myšlenky, formulují otázky i odpovědi. Děti k zvládnutí vzdělávacích úkolů podle pokynu byly vhodně motivovány. U starších dětí byly zdařile uplatňovány aktivity podporující hledání různých možností řešení problémů. Děti si upevňovaly čtenářské dovednosti při práci s hláskou i písmenem, samostatně reprodukovaly básničky a písničky. V oblasti základních matematických představ se orientovaly v číselné řadě, porovnávání, přiřazování a určovaly daný počet prvků a geometrických tvarů.

Systém hodnocení vzdělávacích pokroků dětí není z hlediska podpory individualizace vzdělávání funkční. Vzdělávací výsledky jednotlivých dětí nejsou vyhodnocovány, neposkytují přehled o soustavném zjišťování vývoje dítěte. Nejsou stanoveny vhodné pedagogické postupy pro další záměrné vzdělávání. Díky úzké spolupráci se základní školou je organizována řada aktivit, které přispívají k přípravě dětí na přechod do základního vzdělávání a poskytují mateřské škole zpětnou vazbu o jejich školní úspěšnosti.

Positivem zájmového vzdělávání pro osobnostní i sociální rozvoj účastníků je posílení jejich sounáležitosti se školou, regionem a společností pomocí zvolených celoročních témat, která se promítají do aktivit přispívajících v naplňování sociálních, personálních, komunikačních a občanských kompetencí. Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou sledovány v průběhu všech pořádaných akcí. Korespondují se stanovenými cíli ŠVP společně s individuálními možnostmi účastníků.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy – jmenování nové ředitelky.
- Mírný nárůst počtu žáků základní školy a účastníků školní družiny a tomu odpovídající nárůst počtu i částečná obměna pedagogických pracovníků.
- Mírné zkvalitnění materiálních podmínek pro realizaci všech vzdělávacích programů.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se podařilo odstranit pouze částečně – přetrvává např. nízká míra využití sebehodnocení žáků a dětí, ne zcela vyhovující prostory pro činnost školní družiny.

Silné stránky

- Vstřícný přístup pedagogických pracovníků ve spojení s esteticky podnětným a klidným prostředím a rozvojem pozitivních sociálních vztahů příznivě podporující předškolní, základní i zájmové vzdělávání.
- Funkčně nastavený systém primární prevence projevující se nízkou mírou výskytu rizikového chování.
- Efektivní využívání prvků formativního hodnocení a oceňování projevů a výkonů nejstarších dětí účinně vedoucí k uvědomění si jejich vlastních úspěchů či neúspěchů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší účinnost kontrolního systému včetně didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků částečně se negativně promítající do průběhu i výsledků předškolního a základního vzdělávání.
- Chybějící tělocvična a s tím související nevhodné prostory ke správné realizaci tělesné výuky v základním vzdělávání.
- Formální záznamy o vzdělávacím pokroku jednotlivých dětí vedené v mateřské škole neobsahující individuální vzdělávací cíle pro další pedagogické působení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit řízení školy zlepšením účinnosti kontrolního systému včetně didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků.
- Zabezpečit vhodné prostory pro výuku tělesné výchovy v základním vzdělávání.
- Uplatňovat pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.
- Zajistit a podporovat ve výuce chybějící diferenciaci obsahu a množství úloh zadávaných žákům vzhledem k jejich předpokladům ke vzdělávání.
- Zavést a dlouhodobě udržovat širokou škálu účinných a pestrých forem a metod práce podporujících učení žáků v základním vzdělávání.
- Vést děti a žáky k sebehodnocení i vrstevnickému hodnocení.
- Motivovat odborně nekvalifikované učitele k doplnění chybějící odborné kvalifikace příslušným studiem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Kostelní Hlavno, okres Praha-východ, vydaná 30. září 2009 včetně platných dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení s účinností k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2022
4. ŠVP pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání účinné ve školním roce 2022/2023
5. Školní řády základní a mateřské školy a vnitřní řád školní družiny účinné ve školním roce 2022/2023
6. Webový školní informační systém zsonline.cz
7. Koncepce rozvoje a řízení školy z dubna 2022, plán práce základní a mateřské školy 2022/2023
8. Preventivní program školy – minimální preventivní program účinný ve školním roce 2022/2023
9. Školní matrika ke dni inspekce
10. Doklady o přijímání k předškolnímu, základnímu a zájmovému vzdělávání a povolení odkladu povinné školní docházky ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Pedagogická diagnostika dětí ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
12. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
13. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
14. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2022/2023, záznamy z hospitační činnosti ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
16. Dokumentace školního poradenského pracoviště platná k termínu inspekční činnosti
17. Materiály k interní a externí evaluaci
18. Výroční zprávy o činnosti školy – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
19. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2955/15-S, z 2. února 2016
20. Personální dokumentace – vzorek dokladů o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, přehled účasti a plán DVPP, inzerce k zajištění odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků
21. Ekonomická dokumentace k termínu inspekční činnosti – vzorek dokladů o finančním vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022, závazné ukazatele rozpočtu 2022, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2022
22. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky

(g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Puterová, školní inspektorka

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.